10/06/2019

Όταν έφυγε από την ζωή ο Μέγας Στρατηλάτης

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Σαν σήμερα αφήνει την τελευταία του πνοή σε ηλικία μόλις 32 ετών ο Μέγας Αλέξανδρος.

Ο Αλέξανδρος γεννήθηκε στις 20 ή 21 Ιουλίου του 356 π.Χ στην Πέλλα της Μακεδονίας. Πατέρας του ήταν ο βασιλιάς της Μακεδονίας Φίλιππος Β’ και μητέρα του η Ολυμπιάδα, κόρη του βασιλιά της Ηπείρου Νεοπτόλεμου. Από τον πατέρα του ο Αλέξανδρος κληρονόμησε την οξεία αντίληψη, τις οργανωτικές ικανότητες και την ταχύτητα ενεργειών. Και από τη μητέρα του τη φιλοδοξία, την υπερηφάνεια και την ισχυρή θέληση.

Στα παιδικά του χρόνια εκπαιδεύτηκε από τους παιδαγωγούς Λεωνίδα το Μολοσσό και Λυσίμαχο τον Ακαρνάνα. Σε ηλικία 13 ετών μαθήτευσε κοντά στον Αριστοτέλη. Ο μεγάλος φιλόσοφος τον μόρφωσε με τα ελληνικά ιδεώδη και του ενέπνευσε τον θαυμασμό και την αγάπη για το ελληνικό πνεύμα και πολιτισμό. Στον Αριστοτέλη έδειχνε πάντα σεβασμό και ευγνωμοσύνη. Έλεγε πως τον πατέρα του χρωστάει “το

ζην” και στο δάσκαλό του το “ευ ζην”.

Από τον πατέρα του έλαβε σπουδαία μαθήματα πολιτικής και στρατηγικής. Πάντοτε βρισκόταν κοντά του, όταν εκείνος συζητούσε με ξένους πρεσβευτές και απεσταλμένους. Τον ακολουθούσε στις εκστρατείες, όπου έπαιρνε μαθήματα στρατιωτικής τέχνης. Έτσι, από πολύ νωρίς απέκτησε πολιτική και στρατιωτική ωριμότητα. Σε ηλικία 16 ετών, ως αντικαταστάτης του πατέρα του, που έλειπε σε εκστρατεία, κατέπνιξε την επανάσταση της θρακικής φυλής των Μαίδων, ενώ σε ηλικία 18 ετών, στη Μάχη της Χαιρώνειας (2 Αυγούστου 338 π.Χ.) ήταν διοικητής στρατιωτικού σώματος και διακρίθηκε για τις πολεμικές του αρετές.

Σε ηλικία 20 ετών έγινε βασιλιάς της Μακεδονίας, μετά τη δολοφονία του πατέρα του το 336 π.Χ. Από πολύ νωρίς αντιμετώπισε οργανωμένες συνωμοσίες εναντίον του, τις οποίες διέλυσε με αστραπιαία ταχύτητα. Με την ίδια αστραπιαία ταχύτητα και αποφασιστικότητα εξεστράτευσε εναντίον των πόλεων της Νότιας Ελλάδας, οι οποίες μόλις έμαθαν το θάνατο του Φιλίππου επαναστάτησαν. Μόλις, όμως, πληροφορήθηκαν την εκστρατεία του Αλεξάνδρου εναντίον τους, έσπευσαν να δηλώσουν υποταγή και σε συνέδριο, που έγινε στην Κόρινθο, τον ανακήρυξαν Ηγεμόνα της Ελλάδας, όπως και νωρίτερα τον πατέρα του και αρχιστράτηγο στην επικείμενη εκστρατεία κατά των Περσών.

Ο Αλέξανδρος ικανοποιημένος γύρισε στη Μακεδονία. Για να απαλλάξει το βασίλειό του από κάθε κίνδυνο, προτού εκστρατεύσει εναντίον των Περσών, εκστράτευσε εναντίον των βαρβαρικών φυλών, που κατοικούσαν βόρεια της Μακεδονίας (335 π.Χ.). Νίκησε τις φυλές αυτές, έφθασε ως τον Δούναβη και επέστρεψε στην Πέλλα. Απερίσπαστος πια άρχισε την προετοιμασία για τη μεγάλη εκστρατεία κατά των Περσών. Βρέθηκε, όμως, στην ανάγκη να έλθει για δεύτερη φορά στη Νότιο Ελλάδα, όπου οι Θηβαίοι και οι Αθηναίοι είχαν και πάλι επαναστατήσει. Αφού κατέστειλε την ανταρσία των δύο πόλεων, επέστρεψε στη Μακεδονία και συμπλήρωσε τις ετοιμασίες του για την εκστρατεία κατά της Περσίας.

Το πέρασμα του Γρανικού, του Σαρλ Λε ΜπρενΤην άνοιξη του 334 π.Χ, ο Αλέξανδρος ξεκίνησε με 50.000 πεζούς και 6.000 ιππείς, αφού άφησε για επίτροπό του στη Μακεδονία το στρατηγό Αντίπατρο. Προχώρησε από τη Θράκη κι έφθασε στον Ελλήσποντο. Εκεί τον περίμενε ο στόλος του, που τον αποτελούσαν 120 πολεμικά και πολλά άλλα βοηθητικά πλοία. Πέρασε στην Τροία, όπου επισκέφθηκε τον τάφο του Αχιλλέα, προσευχήθηκε κι έκανε θυσίες.

Στις όχθες του Γρανικού ποταμού είχε συγκεντρωθεί ο περσικός στρατός, έτοιμος ν’ αντιμετωπίσει τον Αλέξανδρο. Στον Γρανικό έγινε η πρώτη μάχη μεταξύ των

Μακεδόνων και των Περσών (22 Μαΐου 334 π.Χ.). Ο Αλέξανδρος οδηγούσε ο ίδιος το στρατό του και πολέμησε ο ίδιος στήθος προς στήθος με τους γενναιότερους πολεμιστές των Περσών. Κινδύνευσε, μάλιστα, σοβαρά. Οι Πέρσες, τελικά, δεν κατόρθωσαν ν' αναχαιτίσουν την ορμή των Μακεδόνων, εγκατέλειψαν τον αγώνα και υποχώρησαν άτακτα.

Χωρίς να χάσει χρόνο, ο Αλέξανδρος προχώρησε νότια και απελευθέρωσε τις ελληνικές πόλεις της Μικράς Ασίας. Τον χειμώνα του 334 π.Χ. έφθασε στην πόλη Γόρδιο στις όχθες του Σαγγάριου ποταμού, όπου αποφάσισε να ξεχειμωνιάσει. Εκεί, στο βασιλικό ανάκτορο, υπήρχε ο περίφημος Γόρδιος Δεσμός. Η παράδοση έλεγε πως όποιος τον έλυνε θα κυρίευε την Ασία. Ο Αλέξανδρος απλά τον έκοψε με το σπαθί του.

Την άνοιξη του 333 π.Χ, βάδισε προς τα νότια, πέρασε το όρος Ταύρος και μπήκε στην Κιλικία. Κυρίευσε την πόλη Ταρσό και σταμάτησε εκεί για ν' αναπαυθεί ο στρατός του. Ύστερα από ένα λουτρό στα κρύα νερά του ποταμού Κύδνου, ο Αλέξανδρος αρρώστησε, αλλά γρήγορα έγινε καλά και συνέχισε την πορεία του προς τη Συρία. Συνάντησε τότε για δεύτερη φορά τον περσικό στρατό από 500.000 μαχητές κι έδωσε μάχη κοντά στην πόλη Ισσό της Κιλικίας (12 Νοεμβρίου 333 π.Χ.). Οι Πέρσες υπέστησαν πανωλεθρία και διαλύθηκαν. Ο βασιλιάς Δαρείος κινδύνευσε και γλίτωσε μόνο με τη φυγή του. Στην Ισσό ο Αλέξανδρος κυρίευσε πλούσια λάφυρα και αιχμαλώτισε την οικογένεια του Δαρείου, αλλά της φέρθηκε μεγαλόψυχα.

Ο Αλέξανδρος, αντί να συνεχίσει την καταδίωξη του Δαρείου, προχώρησε νότια, για να γίνει κύριος όλων των παραλίων της Μεσογείου και να εξουδετερώσει κάθε απειλή του περσικού στόλου. Κατέλαβε, κατά σειρά, τη Φοινίκη, την Παλαιστίνη και την Αίγυπτο. Επισκέφθηκε στην έρημο το μαντείο του Άμμωνος Διός, όπου οι ιερείς τον χαιρέτισαν ως τον νέο Δία. Στις ακτές της Αιγύπτου, κοντά στις εκβολές του Νείλου και σε θέση κατάλληλη για την ανάπτυξη του εμπορίου, όρισε να χτιστεί η Αλεξάνδρεια. Ο ίδιος χάραξε τα τείχη και τους δρόμους της.

Επιστρέφοντας από την Αίγυπτο στην Ασία συνάντησε στα Γαυγάμηλα, πέρα από τον Τίγρη ποταμό, νέο πολυάριθμο περσικό στρατό και τον νίκησε (1 Οκτωβρίου 331 π.Χ). Ο Δαρείος σώθηκε και πάλι, αλλά δολοφονήθηκε από τον σατράπη της Βακτριανής Βήσσο. Ο περσικός στρατός καταστράφηκε, οι σπουδαιότερες πόλεις της Περσίας – Βαβυλώνα, Σούσα και Περσέπολη, όπου το ανάκτορο του Δαρείου- παραδόθηκαν στον Αλέξανδρο και ολόκληρη η Περσία κατακτήθηκε.

Ο Αλέξανδρος, όμως, δεν σταμάτησε στην Περσία. Προχώρησε προς τα ανατολικά για να υποτάξει τις φυλές που κατοικούσαν εκεί και ν' απαλλάξει έτσι το μεγάλο

του βασίλειο από μελλοντικό κίνδυνο. Πέρασε τη Σογδιανή και τη Βακτριανή και το 327 π.Χ. μπήκε στις Ινδίες, όπου νίκησε τον βασιλιά Πώρο. Οι στρατιώτες του, όμως, κουράστηκαν και αρνήθηκαν να προχωρήσουν. Αναγκάσθηκε τότε να ανακόψει την επική πορεία του προς Ανατολάς. Ένα μέρος του στρατού το έστειλε με πλοία στην Περσία, με επικεφαλής τον ναύαρχο Νέαρχο. Αυτός με το υπόλοιπο στράτευμα πέρασε την έρημο Γεδρωσία, όπου χάθηκαν πολλοί στρατιώτες του από την πείνα και τη δίψα, και επέστρεψε στα Σούσα.

Άρχισε τότε να σκέφτεται την οργάνωση της επικράτειάς του. Μελετώντας τον τρόπο της ζωής των Περσών και τον τρόπο της διοικήσεώς τους, έβγαλε το συμπέρασμα πως για να διατηρηθεί το αχανές κράτος που δημιούργησε έπρεπε να συμφιλιώσει τους Πέρσες ευγενείς με τους Έλληνες. Φαντάστηκε τον εαυτό του σαν ελληνοπέρση βασιλιά και μιμήθηκε την ενδυμασία και γενικά τον τρόπο ζωής τους. Παντρεύτηκε την κόρη του Δαρείου Στάτειρα και την ανιψιά της Παρυσάτιδα (324 π.Χ.), ενώ παρακίνησε τους αξιωματικούς και τους στρατιώτες του να παντρευτούν κι αυτοί Περσίδες. Νωρίτερα (327 π.Χ.) είχε παντρευτεί τη Ρωξάνη, κόρη τοπικού ηγεμόνα της Βακτριανής, παρά την αντίδραση των στρατηγών του. Η Ρωξάνη τού χάρισε και τον μοναδικό του απόγονο, τον Αλέξανδρο Δ’, ο οποίος γεννήθηκε δύο μήνες μετά το θάνατο του στρατηλάτη και σκοτώθηκε σε ηλικία 12 ετών με διαταγή του Κάσσανδρου, στρατηγού του Μεγάλου Αλεξάνδρου και σφετεριστή του θρόνου της Μακεδονίας.

Στους Μακεδόνες δεν άρεσε η αλλαγή αυτή του Αλέξανδρου. Μερικοί από τους στρατηγούς του, μάλιστα, οργάνωσαν εναντίον του συνωμοσίες, τις οποίες ο Αλέξανδρος ανακάλυψε και τιμώρησε σκληρά τους πρωταίτιους. Οι πολλές διοικητικές φροντίδες, οι κόποι και τελευταία ο θάνατος του πιο στενού του φίλου, Ηφαιστίωνα, του έφθειραν την υγεία. Ο Αλέξανδρος αρρώστησε βαριά και στις 10 ή 11 Ιουνίου του 323 π.Χ. άφησε την τελευταία του πνοή στη Βαβυλώνα, σε ηλικία μόλις 32 ετών.

Μετά τον θάνατο του Αλέξανδρου το απέραντο κράτος του διαμοιράστηκε μεταξύ των στρατηγών του, που επί πολλά χρόνια διαφωνούσαν για τη διανομή. Δεν χάθηκε, όμως, το εκπολιτιστικό έργο του. Οι κατακτήσεις του άνοιξαν τα σύνορα μεταξύ του ελληνικού χώρου και της Ανατολής. Η επικοινωνία με τους “βαρβάρους” συνέβαλε στη διάδοση του ελληνικού πολιτισμός στις χώρες της Ασίας και της Αιγύπτου. Η ελληνική γλώσσα έγινε διεθνής. Τα ελληνική ήθη πέρασαν σ’ όλο τον τότε γνωστό κόσμο. Ανέτειλε ο πολιτισμός της λεγόμενης “Ελληνιστικής Εποχής”, που αποτελεί μία νέα λάμψη του ελληνικού πνεύματος. Δικαιολογημένα, η ιστορία ανακήρυξε τον Αλέξανδρο “Μέγα” για το γιγάντιο έργο του.